

КНИЖНИ
ТОВАРИСТВО "ЗНАННЯ" УКРАЇНСЬКОЇ РСР
1977

ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ
УДОСКОНАЛЕННЯ ВНЕШНЬОГО
АНАЛІЗУ НА ОСНОВІ КОМП'ЮТЕРНОГО
СИСТЕМОГО ПІДХОДУ

ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ

Книга 5 кол.

У брошурі вивітлюються актуальні питання удосконалення методології і методики економічного аналізу, характерних для економіко-математичних методів аналізу, їх застосування при дослідженні ефективності суцільного виробництва. Розкриваються практичні питання необхідності удосконалення методів калькуляції, фінансового механізму поводження нестачі власних оборотних коштів, аналізу освоєння нових підприємств, оновлення і зміни виробничих фондів, виробничих витрат та порівняння їх з господарського розрахунку.

Професором економіки.

Удосконалення економічного аналізу на основі комплексного системного підходу /на українському взимку/

Матеріал підготовлений Республіканським Вулицьким економічної та науково-технічної пропаганди

Відповідальний за випуск Л.О.Гельманець
Науковий редактор В.І.Самборський, канд.економ.наук
Редактор Л.В.Сітванк
Коректор Т.М.Ліщинська

Говаркото "Знання" Української РСР,
1977 р.
Щодня до друку з 1977

Держав. Зам. 1779 Тираж 500.

Обсяг 1,0 од.-впа. арк. Ціна 5 коп.
РЕЖИТІ, м.Київ, Сувард Шевченка, 16

УДОСКОНАЛЕННЯ КОМПЛЕКСНОГО АНАЛІЗУ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМІКО- МАТЕМАТИЧНИХ МЕТОДІВ

В.І.Самборський

Одним з важливих напрямків розвитку економіки нашої країни характерною виступає вдосконалення виробництва матеріалів, швидко акційно змінює й ускладнює виробничого аналізу, господарських взаємозв'язків. Це означає нові вимоги до економічного аналізу, який має забезпечити наукове обґрунтування управлінських рішень і використання резервів для збільшення ефективності виробництва.

У цих умовах важливого значення набувають методи кількісного економічного аналізу із застосуванням економіко-математичних методів дослідження. Однак деякі можливості не тільки виробничого аналізу впливу окремих факторів, а й забезпечити комплексний огляд підхід до вибору й аналізу показників.

Економіко-математичні методи і моделі використовуються на всіх рівнях управління господарської території народного господарства, галузі, об'єднання, підприємства. З їх допомогою оптимізуються значення найважливіших параметрів економічних зв'язків і знаходяться оптимальні управлінські рішення. В одних умовах під оптимальним управлінням розуміють мінімальний витрати на виконання завдань, в інших - мінімальний витрати на виконання завдань, що характеризують процеси або навіть управління. Тому одним з пріоритетів при розв'язанні завдань оптимізації є вибір відповідального критерію.

В останні роки застосування економіко-математичних методів в управлінні виробництвом набуло широкого розвитку. Як у господарстві, так і в промисловому підприємстві проведені дослідження вогневодів лінійного і дискретного програмування,

на капитальний ремонт. Ці затрати на підприємствах в кілька разів перевищують паритет ліквідованих основних фондів за один рік. Так, величезна затрата на капітальний ремонт, яка припадає на 1 крб. основних фондів, по підприємствах об'єднання "Закарпатліс", становить 3,5-4,4 коп. Протягом кількість нових основних фондів з року в рік зростає, а затрати капітального ремонту на 1 крб. фондів стабільні. Це свідчить про те, що старі технологічне устаткування вимагає більших затрат на ремонт, що призводить до значних витрат трудових і матеріальних ресурсів. Витрати значних ресурсів на ремонт зменшують прибутковість і негативно впливає на підприємстві необхідності виступити, скільки введено в дію нових основних фондів і надійшло їх у результаті перекачі з балансу на баланс. При значенні коефіцієнта оновлення необхідно брати до уваги лише нові основні фонди.

Оновлення діючого виробничого апарату державної підприємствості за рахунок ліквідації і землі засвідчено і значного устаткування повинен сприяти прискоренню розвитку випуску нових технологічних ліній і стільки машинобудівних промислових.

В умовах науково-технічної революції тенденція до прискорення споживання діючого виробничого апарату набуває монотонного характеру, що визначено рішенням ХХУ з'їзду КПУ. На першому етапі відбудовується заміна фізично застарілих фондів, а в перспективі цей процес визначається лише темпами науково-технічного прогресу. При цьому економічному аналізу відводиться основна роль у визначенні фактичного рівня діючого устаткування з метою розробки планових нормативів і докритів заміни основних фондів з врахуванням особливостей технічної об'єктивності в об'єктах об'єднань. Це дасть можливість здійснювати аналіз з метою порівняння фактичного півоту зношеності фондів із залікованим обсягом.

Важливо-технічний прогрес не тільки зумовлює зміни в характері споживання і заміни основних виробничих фондів, а й необхідну увагу в питаннях про роль різних джерел фінансування

Високі темпи впровадження нової техніки вимагають значне поглиблення ролі амортизаційного фонду в формуванні капітальних вкладень. Нові норми амортизаційних відрахувань діють пово відносять основним напрямкам науково-технічного прогресу і враховують суцільні вимоги інтенсифікації суцільного виробництва. Збільшення є нових нормах частини амортизаційних відрахувань на повне відновлення основних фондів підприємства. Необхідно добути, щоб рентабельні фонди повністю вичерпали в розпорядженні об'єднання для фінансування затрат по впровадженню нових устаткування.

На сучасному етапі реформаційний фонд використовується для здійснення ряду заходів. Так, по об'єднанню "Закарпатліс" лише 60% направлено на рахунок у будівництво фінансування на підприємстві вкладень, а решту сум передано в бюджет у вигляді вільного залишку - 20%, у фонд розвитку виробництва - 10%, у централізований фонд Міністерства - 10%.

Амортизаційний фонд - одна з джерел розширеного відтворення. Тому економізаційні відрахування в першу чергу треба направити для фінансування капітальних вкладень, що йдуть на заміну фізично і морально застарілих основних фондів. У сучасних умовах інтенсифікації суцільного виробництва роль амортизаційного фонду, як основного фактора оновлення основних і виробничих фондів, має зростати.

М. Я. Даньків

ПИТАННЯ ОПЕРАТИВНО-ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ
ВИРОБНИЧОГО ЗАТРАТ ЛІКВІДОВАНИХ ПІД-
ПРИЄМСТВ

На ефективність виробництва найкращим чином впливає зміна рівня виробничих затрат. Оскільки основним завданням на даному етапі розвитку соціалістичного господарства є зниження вироб-

нистю третє при омовові, яку підвищені ефективності й якості виробництва, окрім як економічне зменшення затрат на виробництво продукції — одна з головних вигод закону планомірного пропорційного розвитку народного господарства. Це омовується в їх разі у разі народного господарства, в тому числі й лісової та лісової виробничої продукції.

Одним з найважливіших завдань у цій галузі, як підсумовувалося на ХХУ з'їзді КПРС, є діяти раціональна розробка лісових ресурсів, особливо в Європеїській частині СРСР, а також поліпшення використання заготовленої деревини. Лісовий ресурс розробляється промисловими Карпатською, Івано-Франківською та Чернівецькою обласними, де відповідно діють такі виробничі об'єкти, як "Закарпатське", "Прикарпатське" і "Чернівецьке". Ці об'єкти мають комплексні лісово-промислові підприємства, які займаються вирощуванням лісу, заготовкою і тимчасовою переробкою деревини.

Протягом вага окремих видів лісових ресурсів на підприємстві названі об'єкти у 1975 р. складає: матеріальні затрати /оцінка амортизації основних засобів/ — 57,6%, амортизація основних засобів — 5,3, трудові затрати /з відрахуванням на соціальне страхування/ — 31,4%, інші трудові затрати — 5,7%. Виходячи з наведеної структури затрат, можна зробити висновок, що лісові і лісово-промислові Карпат належать до матеріальної галузі з високим рівнем трудових затрат. Звичайно, найбільш питому вагу в матеріальних затратах займають лісові матеріали. Тому саме зрозумілим значення оперативного економічного аналізу на лісово-промислових підприємствах.

Метод оперативного економічного аналізу виробничих затрат на лісово-промислових підприємствах є систематичний аналіз витратних матеріальних /головним чином лісових матеріалів/, трудових і фінансових ресурсів у ході виробничого процесу або в разі його закінчення з метою виділення й мобілізації внутрішніх резервів і народногосподарських резервів, зменшення собівартості продукції. Правда, такий аналіз можна організувати лише в тому разі, коли створена необхідна організаційна база

обліково-економічної інформації. Невідомо уопітьню ці питання виробництва на тих лісово-промислових підприємствах, де виробничо-нормативний метод обліку затрат на виробництво продукції.

На лісово-промислових підприємствах Карпат нормативний метод обліку ще не знайшов відповідного впровадження, хоч над ним працюють відповідні служби підприємств і є для цього певні передумови. Так, зокрема, на Івано-Франківському медіальному комбінаті, Чернівецькій медіальній фабриці та інших підприємствах забезпечено нормування основних видів затрат, впровадження системи лімітування випуску матеріалів, а окрім того ці здійснюється по комплексних розцінках за виробництво кінцевої продукції цеху. Про оперативний економічний аналіз виробничих затрат за Дені, зміну і в початку року не здійснюється.

На нашу думку, при організації оперативного економічного аналізу виробничих затрат на лісово-промислових підприємствах слід забезпечити своєму подальшому, навіть позитивного, планування й обліку виробничих затрат по основних їх видах. Ефективність планування й обліку можна забезпечити шляхом впровадження комплексних документів, в яких ці показники поєднуються. В такому комплексному документі планово-економічні види планові показники виробництва не зміну, дені і і підлогу на місяць, а також проставляються нормативні витратні матеріальних, трудових та фінансових ресурсів в розрахунок на одиницю виробу і на весь плановий випуск продукції.

Виробничий виділі показ планові техніко-економічні показники роботи окремих виробничих. Потім цей документ передається в цех, де в разі ході виробничого процесу фіксуються інші відхилення від планово-нормативних показників і відповідно причини й винуватці цих відхилень за зміну, дені з початку року. Таким комплексним документом складається на кінці наступного дені, а якщо планово-нормативні показники не цілком відповідають планово-нормативним показникам, визначені в комплексному документі на перші дені роота. Систематичні документи за

остатній робочий день місяця переноситься застатком підручком
за місяць у зв'язі з відомістю застрах. На підставі цієї відомо-
сті можна визначити певну соціальну продуктивність.
Таким чином, названий комплексний документ надійшов мн-
рою відомістю оперативного економічного аналізу, ос-
кільки в ньому фіксується дані, необхідні для аналізу: відхи-
лення від виконання плану випуску продукції, від нормативів
витрачання матеріальних, трудових та фінансових ресурсів і
зав'язаних планом виробничих потужностей, а також причини й ви-
світлення відхилення. Крім того, підвищується ефективність внут-
рішнього управління, оскільки визначається можливість
різних виробничих заходів по ліквідації/попередженню. Показано на-
рештє питання обороти таких документів на електронно-об-
числювальних машинах БММ, оскільки необхідні дані приготова-
ні для відповідного шифрування зазначеної в них економічної ін-
формації.